

SPECIALIZED LEXICAL ELEMENTS IN CRYSTAL THERAPY

Delia-Mihaela Toarnă (Răuț-Bratiloveanu)

PhD Student, University of Craiova

Abstract: In this article we aim to approach aspects of the term *cristaloterapie*/ 'crystal therapy' from the historical, etymological and lexico-semantic perspective. Crystal therapy is a branch of complementary therapies, little known in linguistic terms. The vocabulary of this therapy brings together interdisciplinary scientific elements of medicine and chemistry, as well as common elements. The names of crystals, diseases and chemical processes are presented by simple or compound nouns, characterized by monosemy.

Keywords: crystal therapy, definition, symbolism, meaning, scientific vocabulary

1. INTRODUCERE

Astăzi, numărul terapiilor complementare a crescut foarte mult. De la acupunctură, terapia craniosacrală, terapia Bowen, chiropractică, OFT (original feeling touch), bioenergoterapie sau terapie florală Bach sunt doar câteva dintre zecile de nume ce fac azi înconjurul lumii.

Medicina alternativă (numită și *medicină complementară* sau *medicină neconvențională/tradițională*) constă în metode de diagnosticare și tratament care se află în afara medicinei convenționale. Când medicina clasică nu mai oferă soluții ori, în completarea metodelor convenționale, *medicina alternativă* poate contribui la rezolvarea problemelor. În timp ce medicina clasică este concentrată mai mult pe tratarea efectului bolilor folosind tratamente bazate pe medicamente de sinteză care au și efecte secundare negative, *medicina alternativă* urmărește tratarea cauzei care a determinat boala, ținând cont atât de aspectele fizice, cât și de cele emoționale și mentale.

O sănătate perfectă presupune un echilibru între trup, minte și spirit, „minte sănătoasă în corp sănătos”, adică principii promovate de *medicina alternativă*. O formă de recunoaștere și susținere a *medicinii alternative* este faptul că un număr tot mai mare de instituții de învățământ superior medical din toată lumea au început să ofere cursuri de *medicină alternativă*. *Medicina alternativă* în colaborare cu *medicina alopatică* poate fi medicina viitorului.

Există atât organizații internaționale interesate de studiul și promovarea terapiilor complementare, cât și naționale: OMS (Organizația Mondială a Sănătății), NCCAM (National Center for Complementry and Alternative Medicine), ANATECOR (Asociația Națională de Terapii Complementare din România), OPMCA (Ordinul Practicienilor de Medicină Complementară Alternativă din România), UPMCA (Uniunea Practicienilor de Medicină Complementară și Alternativă).

2. CRISTALOTERAPIA ÎN RÂNDUL TERAPIILOR COMPLEMENTARE

Cristaloterapia face parte din terapiile complementare, mai exact din terapiile radiante alături de radioterapie și magnetoterapie.

ANATECOR include *cristaloterapia* în rândul terapiilor emoțional-mentale. Conform clasificării internaționale a terapiilor complementare și alternative, *cristaloterapia* face parte din terapiile corpului sufletesc, fiind considerată tot o terapie emoțional-mentală. OPMCA integrează *cristaloterapia* în rândul aplicațiilor bioelectromagnetice și energetice, alături de Reiki, cromoterapie, electro acupunctura și altele.

Potențialul cristalelor este imens și niciodată nu va putea fi prezentat în întreaga lui amploare. Cercetările medicilor și terapeuților stau la baza multor publicații din acest domeniu.

2. CONCEPTUL DE CRISTALOTERAPIE

Conceptul de *cristaloterapie* este complex, reunind toate cristalele utilizate, aplicațiile acestora, mesajele și mai ales bolile care pot fi tratate prin această metodă.

În studiile de specialitate este definită ca o terapie ce se realizează cu ajutorul cristalelor.

În dicționarele generale ale limbii române: DEX, DM, MDA, DEXI acest cuvânt nu este înregistrat, nici măcar în DCR.

Dincolo de strălucirea și frumusețea unei pietre prețioase încrustată într-o bijuterie se ascund puteri magice care „lucrează” pentru starea de bine. Virtuțile pietrelor nu se rezumă doar la frumusețe, ci și la vindecarea anumitor boli, sporirea încrederii în sine, alungarea spiritelor rele, energizarea organismului, echilibrarea spiritului, captarea succesului, încheierea unei relații de dragoste, alungarea coșmarurilor sau alinarea durerilor nașterii.

Mineralele se formează într-un spectru destul de larg de medii, în care se amestecă ingredientii chimici, presiuni și temperaturi pentru a crea o piatră anume prin mecanismele plăcilor tectonice. Există „patru căi de formare a acestor depozite: *cristalizare*, proces prin care elementele se combină la temperaturi extreme, pentru a se transforma în momentul răcirii în minerale; *recristalizare* sau transformarea pentru a doua oară a unui mineral sub presiunea unor temperaturi și presiuni extreme, creând o nouă reactivă chimică și generând o formă diferită; *precipitarea* din soluții apoase, în care elementele se amestecă și se mișcă, interacționând între ele pentru a da naștere unei noi configurații chimice (opalul se formează așa) și *alterațiile chimice*, prin care condițiile naturale aflate în schimbare cultivă noi combinații (malachitul se formează prin oxidarea calcopiritei/cuprului)”¹.

Cartea lui Dan Seracu, *Cristaloterapia* pe care este fondat studiul acestui articol, oferă importante informații despre cristalele utilizate, efectele și mai ales bolile care pot fi tratate cu ajutorul acestei terapii. O mulțime de cristale/pietre (semi)prețioase sunt folosite în această terapie printre care: *alexandritul, azuritul, calcitul, celestitul, chariotul, chihlimbarul (ambra), cyanitul, coralul, crisocolul (silica gemmă), cuarțul, cupritul, diamantul, diopiazul, fluorina, garnetul, granatul, hematitul, jadul, kunzitul, lapislazuli, larimarul, lepidolitul, malachitul, marcasita, moldavitul, obsidianul negru, peridotul (olivina), perla, piatra lunii, piatra soarelui, rodonitul, rodocrozitul, rubinul, safirul, smaraldul, smithsonitul, solidalitul, spinelul, sugilitul (luvulitul), tinzaniul, titanitul, topazul, turcoaza, turmalina, zirconul*.

În capitolul: *Index terapeutic în cristaloterapie* ne prezintă, în ordine alfabetică a suferințelor cele mai simple proceduri și pietrele recomandate în terapie: *agitație* (calcedonie, magnezit), *alergii* (cuarț verde, hiacint, agat verde, jasp dungat), *amigdalită* (lapislazuli, pirită), *anemie* (cuarț, hematit), *angina pectorală* (acvamarină, onix), *artrită* (ametist, azurit, coral, crisopraz, diamant, topaz), *astm bronșic* (chihlimbar, malachit), *bronșite* (calcedonie, kunzit,

¹ Virtue, Dorren, Lukomski, Judith, *Terapia cu cristale*, București, Editura Livingstone, 2014: 20-21.

rubin), *cancer* (cuarț fumuriu, turmalină verde), *cârcei* (malachit, magnetit), *demență* (kunzit, rubin, smarald, selenit), *depresii* (azurit, magnezit, agat verde, cuarț fumuriu, rubin, safir, topaz), *diabet* (citrin, magnetit, agat verde), *eczeme* (ametist, hematit), *hepatită* (diamant, coral, magnezit), *herpes* (granat), *infecții* (cuarț, malachit, rubin, argint), *leucemie* (cuarț, heliotrop, coral, opal, rubin), *meningită* (agat, sarder), *nevralgii* (jad), *oboseală* (agat, crisopraz, jad, cuarț), *pareze* (diamant, platină), *reumatism* (crisocola, magnetit, malachit, argilă, aur), *scarlatină* (malachit, cupru), *schizofrenie* (kunzit, selenit, rubin, smarald), *TBC* (magnezit, turmalină), *tensiune* (sarder, safir, aur), *tiroidă* (azurit), *tumori* (heliotrop, magnetit, diamante Herkimer, perlă, fildeș), *varice* (magnezit)².

4. ISTORIC

Dan Seracu ne vorbește despre istoria cristalelor. „Folclorul ne trimite departe, în negurile istoriei, spre începuturile rasei umane. Legendele continentelor Lemuria, Mu, Atlantida ne povestesc despre utilizarea cristalelor pentru a stoca și genera energia necesară așezărilor și vieții cotidiene, folosirea abuzivă a acestei energii a fost una dintre cauzele principale ale distrugerii respectivelor continente, unul după celălalt. Erau utilizate, în afara stocării de energie, pentru terapie, învățare, contacte interumane și intergalactice. Dar din păcate și pentru distrugerea semenilor”³.

În Egipt, cristalul a stat la bazele construcției piramidelor, a căror formă geometrică canalizează energia universală de înaltă frecvență, în pământ. „În Biblie (Exodul) se menționează ca placă pentru piept a unei armuri confecționată din 12 pietre prețioase, i-a dat lui Aaron puterea lui Dumnezeu. Regii străvechi ai Indiei adunau pietre prețioase pentru a se proteja împotriva răului. Romanii și Grecii foloseau amulete și talismane conținând pietre care tămăduiau diferite boli, ajutau la dobândirea unor virtuți, protejau. Cristalele mari de cuarț erau folosite de către amerindieni în calitate de cristale „clarvăzătoare” în care puteau fi văzute evenimente trecute și viitoare”⁴.

De-a lungul istoriei, bijuteriile și pietrele prețioase au fost asociate adesea cu sângele regal și au fost purtate, cu eleganță, în coroane, au fost încrustate în tronuri sau folosite ca decorații. Multi regi au fost îngropați împreună cu imense colecții de bijuterii și pietre. Bogăția tezaurului descoperit în mormântul regelui Tut din Egipt a uimit întreaga lume.

Încă din vechime, oamenii au înțeles că își pot vindeca suferințele folosind toate produsele naturii, începând cu plantele pe care le aplicau pe răni sau ceaiuri și terminând cu aplicarea pietrelor prețioase pe zonele afectate ale corpului. Aceste roade ale adâncurilor litosferei, mineralele, sunt folosite cu succes în scopuri terapeutice.

„Mineralele au pătruns și pe piața produselor de frumusețe, făcând parte din ingredientele cosmeticelor. Spre exemplu, anumite mărci de deodorante propun produse pe bază de cristale de rocă. Frumusețea noastră nu are decât de câștigat de pe urma acestor ingrediente naturale. Foarte la modă sunt produsele de make-up minerale, fiind alcătuite din ingrediente exclusiv naturale, fără conservanți sau parfum. Extractele minerale au fost introduse și în creme, măști și alte produse de îngrijire”⁵: Gama Re-Nutriv Ultimate Lift lansată de de Estée Lauder, Dermasel Spa, L'Oréal, Vichy etc.

² Seracu, Dan, *Cristaloterapia*, București, Editura Nemira, 2014:180-238.

³ Idem, *ibidem*, 7.

⁴ <https://www.almeea.ro/cristalele-o-istorie-minunata-de-pe-vremea-atlantidei/>

⁵ <https://www.dir.org.ro/cristalele-puterea-uriasa-pe-care-acestea-o-genereaza-uimesc-oamenii-de-stiinta/#>

„Un nou studiu realizat de către Marta Perez-Gussinye de la Universitatea din Londra și geofizicianul Anthony Lowry de la Universitatea de stat din Utah, susține că oamenii de știință vor putea prezice viitoarele cutremure sau erupții vulcanice cu ajutorul cristalelor de cuarț”⁶.

5. ETIMOLOGIE. LEXIC ȘTIINȚIFIC INTERDISCIPLINAR.

Deși nu apare în dicționarele generale ale limbii, cuvântul *cristaloterapie*, din punct de vedere lexical, în limba română este un compus împrumutat din fr. *cristaloterapie*, engl. *crystaltherapy*. Originea se găsește în gr. *krystallos*, lat. *crystallus* + gr. *therapeia* «traitement». Au apărut și alte cuvinte care exprimă evoluția și dimensiunea științifică a acestui domeniu în timp: *cristaloterapeut*, *cristalometrie*, *cristalofobie*, *cristaloid*, *cristalizare*.

Conform MDA, *cristalul* provine din lat. *crystallus* și este „1. o substanță minerală solidă, cu o structură internă regulată, sub forma unor poliedre, 2. Forme geometrice pe care le ia apa sau alte lichide când încep să înghețe, 3. *Cristalul de stâncă* este o varietate de cuarț transparentă, incoloră, folosită în industria optică, radiotehnică sau ca piatră semiprețioasă, 4. Sticlă fabricată special, incoloră, transparentă, care refractează puternic lumina, folosită la fabricarea lentilelor și a unor obiecte de lux, 5. Obiect fabricat din cristal, 6. *Cristalulochiului*-cristalin, 7. *Cristale lichide* substanțe mezomorfe folosite în realizarea unor dispozitive optoelectronice de afișare”⁷.

De la acest substantiv avem derivatele: *cristalifer* (fr. *crystallifère*) „care conține cristale”; *cristalin*, -ă (fr. *Crystallin*) „din/ca cristal, specific cristalului, referitor la cristal, care aparține sau provine de la cristal, partea lenticulară a ochiului care se află îndărătul irisului și aduce pe retină imaginea obiectelor, ansamblu sau formație de șisturi cristaline dintr-o regiune, care este formată din șisturi cristaline”; *cristalinitate* (cristalin+-itate) „grad de cristalizare a unei roci eruptive”; *cristalit* (ger. *kristallite*) „microcristal de dimensiuni mici din alcătuirea unui corp policristalin”; *a cristaliza* (fr. *crystalliser*) „a (se) face cristale, a lua forma de cristal, a lua (sau a da) formă clară, frumoasă, artistică”; *cristalizabil*, -ă (fr. *crystallisable*) „care se poate cristaliza, care poate fi făcut să se cristalizeze”; *cristalizare* „transformare în cristale”; *cristalizat*, -ă „care este transformat în cristale, bine conturat”; *cristalizator* (fr. *crystallisoir*) „vas de laborator (sau aparat industrial) pentru cristalizarea soluțiilor”; *cristalizor* „vas de sticlă umplut cu un dezinfectant în care se țin bisturiile spre a le păstra sterile”; *cristalizație*, -iune (fr. *crystallisation*) „cristalizare”; *cristalogeneză* (fr. *crystallogénie*) „studiu al condițiilor de formare a cristalelor”; *cristalogenic*, -ă (fr. *crystallogénique*) „specific cristalogeniei, care se referă/provine/aparține cristalogeniei”; *cristalograf* (fr. *crystallographe*) „specialist în cristalografie”; *cristalografic*, -ă (fr. *crystallographique*) „specific cristalografiei, care se referă la cristalografie, care provine/aparține cristalografiei”; *cristalografia* (fr. *crystallographie*) „știință a formelor și legilor de formare a cristalelor”; *cristalofobie* (fr. *crystallophobie*) „teamă patologică de obiecte de cristal”; *cristaloid*, -ă (fr. *crystalloïde*) „care are înfățișarea unui cristal, substanță care cristalizează ușor și care, în stare de soluție poate trece prin membrane vegetale sau animale”; *cristalometrie* (fr. *crystallogométrie*) „disciplină care se ocupă cu studiul formelor geometrice ale cristalelor”⁸.

Cristalele fac parte din terminologia *mineralogiei* (*pietre (semi)prețioase*), contribuind la lexicul științific interdisciplinar (LSI) așa cum l-a numit Angela Bidu-Vrăncianu, alături de

⁶<https://www.descopera.ro/dnews/8073790-oamenii-de-stiinta-ar-putea-prezice-cutremurele-iata-cum>

⁷*Mic dicționar academic, A-Me*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2010:551.

⁸MDA, *A-Me*, 2010:551.

terminologii ca: lingvistică, filozofică, arte plastice, politică și matematică. „Limbajul mineralogic are un număr limitat de termeni interdisciplinari. Aceștia sunt comuni, aproape în exclusivitate, cu chimia. Tratarea și marcarea diastratică în dicționarele generale este și ea deficitară”⁹.

„Mineralogia (LSMin) a fost investigată sub aspectul interferențelor pornind numai de la denumirile pietrelor (semi)prețioase, motiv care determină un LSI mai limitat cantitativ”¹⁰, de doar 23 de termeni. Denumirile de pietre semi(prețioase) interesează chimia, artele vizuale și limba comună. Cu chimia, „interdisciplinaritatea se stabilește în sens strict, fiecare denumire admitând și o definiție prin formula chimică, de exemplu: ametist: SiO_2 , acvamarin- Be_3Al_2 . Cu totul izolate sunt interferențele cu alte domenii: *agat* (poligrafie), *opal*, *safir* (industria textilă), *diamant* (tehnică, poligrafie, chimie, simbolistică), *perlă* (arhitectură, viticultură, simbolistică)”¹¹.

Din corpusul LSI alcătuit pentru limbajul mineralogic, prezentăm două pietre: *ametist* și *rubin*, des folosite în cristaloterapie pentru tratarea multor afecțiuni.

Ametist - A. DEX „varietate violetă de cuarț folosită ca piatră semiprețioasă”

B. DPSP „varietate de cuarț violet, uneori violet spre purpuriu, ametist-cuarț, ~ de litiu (kunzit*), ~ occidental, ~ oriental (varietate de corindon de culoare violet),

(chim.) SiO_2 , DSAC (simb.) „[...] Este piatra purtată de episcopi, ca păstori ai sufletelor, care trebuie să vegheze împotriva oricărei beții, inclusiv a celei spirituale. În creștinism, datorită faptului că, privit din trei părți diferite, ametistul își schimbă culoarea, este și simbolul Sf. Treimi [...]”

D. Art. (artă) – „Variatate violetă de cuarț, prezentând uneori striiațiuni ondulate sau concentrice [...] Folosit ca piatră semiprețioasă în gliptică și în giuvaergerie [...] Se taie și se șlefuieste în formă de caboșon, în plan dreptunghiular sau în trepte. Adesea gravat (scene mitologice, personaje istorice) servește și ca inel sigilar [...]”¹².

Ajutător în caz de insomnie, convulsii, dureri de cap, ochi, stomac, echilibrează glicemia, are efect sedativ, la regenerarea țesuturilor, în sistemul digestiv, nervos central și endocrin.

Rubin - A. DEX „Variatate roșie de corindon, utilizată ca piatră prețioasă și în mecanica de precizie”;

DPSP „Variatate de corindon de culoare roșie datorată prezenței cromului ca element cromofor [...]”

B. rubin-alabanda (almandin*), ~ american (pirop*), ~-balas (spinel nobil), ~ brazilian (topaz roz-roșcat*) ~-blendă (sfalerit roșu-brun), ~ cehesc (pirop*), ~ californian (grossular*), ~ de Adelaide (pirop*), ~ de Arizona (pirop*, ~ de Boemia (cuarț roz*), ~ de Cap (pirop*), ~ de Ceylon (almandin*), ~ de Montana (grossular*), ~ de Siberia (turmalină roșie), ~-ochi de pisică, ~ siberian, ~-sânge de porumbel, ~-spinel (spinel roșu), ~ stelat, ~ trandafir (rubin-balas),/ ~ siberian

LSI DEX (tehn.) – ”În ceasornicarie sunt mult utilizate rubinele artificiale.”

M (chim.) – Al_2O_3

DSAC (simb.) – ”Piatră prețioasă de culoarea sângelui; i se atribuie proprietăți vivificatoare; alungă tristețea și melancolia, apără de venin și de anumite boli, oprește

⁹ Bidu-Vrânceanu, Angela, *Lexic științific interdisciplinar*, București, Editura Universității din București, 2001:6.

¹⁰ Idem, *ibidem*, 264.

¹¹ Idem, *ibidem*, 264

¹² Idem, *ibidem*, 243

hemoragiile, întărește memoria, limpezește sângele. Când se întunecă la culoare, prevestește o nenorocire; se limpezește când pericolul a trecut. E o piatră a dragostei și a norocului.”

D.Art. (artă) – ”Varietate de corindon, de culoare roșie în diferite nuanțe [...]; se taie și se șlefuește în caboșon, în stea cu 6 sau 12 colțuri, în briliant, în roză sau în rozetă. Cunoscut din antichitate, rubinul este folosit ca piatră de podoabă [...] Sin. spinel”¹³.

Din punct de vedere terapeutic, rubinul se folosește în cristaloterapie „în cazul bolilor infecțioase, al stărilor febrile, în boli ale copilăriei, în anemii, leucemii, în dereglări ale sistemului imunitar, ale sistemului intestinal. Are capacitatea de a îndepărta blocajele emoționale, facilitează regăsirea păcii atât cu sinele, cât și cu ceilalți. Dezvoltă capacitățile intuitive prin etalarea faptelor în fața noastră, prin prisma adevărului. Corectează capacitatea de comunicare, de decizie, autoîncrederea și autoevaluarea. Din punct de vedere metabolic, ajută la asimilarea calciului, a fierului, a magneziului, dar și a vitaminei E”¹⁴.

Lexicul specializat reprezentând numele de minerale se caracterizează, cel puțin pentru anumite secvențe ale sale, printr-o tendință de migrare spre limba comună. Această tendință de ieșire din cadrul strict al comunicării științifice și de migrare spre limba comună printr-o folosire frecventă este justificată de interesul pe care termenii respectivi îi pot avea în diferite situații extralingvistice (culturale, tehnice). În această categorie se află termenii care desemnează pietre (semi) prețioase: *diamant*, *opal*, *rubin*, *turcoaz*, *ametist* sau metale prețioase: *aur*, *argint*, *platină* etc. Foarte mulți din acești termeni cu o circulație mai largă de domeniul științific strict, dezvoltă în limba comună o serie de elemente lingvistice, înregistrate în DEX '96, cum ar fi: paradigme derivaționale: *argint* (arginta, argintar, argintare, argintiu, argintos), *rubin* (rubiniu, rubinos); analogii: *turcoază* (culoarea turcoaz); sintagme, locuțiuni, expresii stabile în limba comună: *aur* (nuntă de aur, epocă de aur) - în MDENC; *argint* (nuntă de argint) – în DEX '96¹⁵.

„Unii termeni mineralogici se regăsesc în structura unor sintagme specializate în cadrul altor terminologii : CUARȚ apare în terminologia tehnicii de vârf, mai ales, în sintagma (*cristale de cuarț lichid*, care desemnează materia și principiul de funcționare a unor tipuri de afișare electronică a informațiilor (diferite, de exemplu, de leduri); DIAMANT se regăsește într-o sintagmă (metaforă epistemologică) folosită în domeniul astronomiei pentru a desemna un fenomen optic (*inel de diamant*) sau în denumirile unor instrumente (*sapă cu diamante*, *cuțit – diamant* etc.); RUBIN este folosit în terminologia specifică ceasornicăriei (*ceas cu 17 rubine*), iar SAFIR desemnează “capul de citire a discului”(fr. *lecteur de disque*) în terminologia aparatelor acustice (*ac de safir*).

Numeroși termeni mineralogici intră în alcătuirea unor sintagme aparținând domeniului aparaturii medicale (laser cu alexandrit/cu rubin etc.)

În ceea ce privește caracterizarea sensului termenilor mineralogici prin univocitate, monoreferențialitate și non-ambiguitate, analiza a demonstrat că cele mai multe elemente selectate îndeplinesc aceste criterii. Cei mai mulți termeni ai corpusului sunt definiți strict științific în MDENC și DEX'96, ceea ce ar susține respectarea acestei condiții terminologice”¹⁶.

6. CONCLUZII

¹³ Bidu-Vrănceanu, Angela, *Lexic științific interdisciplinar*, București, Editura Universității din București, 2001:253.

¹⁴ Seracu Dan, *Cristaloterapia*, București, Nemira, 2014:162

¹⁵ Idem, *Lexic comun. Lexic specializat*, București, Editura Univerității din București, 2000: 116.

¹⁶ *Ibidem* 117-118.

Lumea modernă nu ar funcționa fără ajutorul cristalelor. Acestea pot fi găsite pretutindeni în industrie, fiind folosite pentru generarea și stocarea energiei. Mineralele solului care se găsesc destul de rar sunt extrem de prețuite în domeniul medicinei inovative.

Cristaloterapia dispune de un lexic științific interdisciplinar și de cuvinte comune. Lexicul științific este format mai ales din substantive ce denumesc nume de pietre (semi)prețioase, proceduri, operații folosite în această terapie și mai ales bolile care pot fi tratate.

În lumea modernă pietrele, ca și cristaloterapia au câștigat teren, fiind elemente de bază în multe invenții, spre exemplu: diamantele sunt folosite ca instrumente foarte eficiente de tăiere, kianitul este folosit la crearea bujiilor, laserele medicale sunt focalizate prin rubin, iar aparatele cu ultrasunete folosesc cuarțul. Computerele funcționează cu cipuri de siliciu, care nu sunt altceva decât felii foarte subțiri de cuarț. Vasele marinei ruse sunt tratate cu vopsea anti-radar creată din șungit, un mineral reflectorizant care poate fi folosit inclusiv pentru protecție și bunăstare¹⁷.

Termenii desemnând pietrele (semi) prețioase pot avea un circuit închis, accesibil doar specialiștilor sau mai deschis, când e accesibil oricărui vorbitor. Tendința multor termeni atribuiți pietrelor (semi) prețioase de a depăși limitele domeniului este perfect justificată și evidentă în limbajul literar standard. În continuare, unele dintre ele sunt foarte cunoscute vorbitor și mai ales folosite ca talismane.

Cristaloterapia este una din cele mai vechi terapii complementare care cunoaște un întreg proces de evoluție și diversificare ce se reflectă la nivelul lexicului, prin prezența elementelor științifice interdisciplinare, fapt care impune anumite competențe științifice și lingvistice, nu doar pentru terapeut, ci și pentru utilizator.

BIBLIOGRAPHY

Bidu-Vrânceanu, Angela, *Lexic comun. Lexic specializat*, București, Editura Universității din București, 2000.

Bidu-Vrânceanu, Angela, *Lexic științific interdisciplinar*, București, Editura Universității din București, 2001.

Hall, Judy, *Cristalele. Cum poți folosi cristalele și energia lor pentru a-ți îmbunătăți viața*, Brașov, Editura Adevăr Divin, Brașov, 2015.

Seracu, Dan, *Cristaloterapia*, București, Editura Nemira, 2014.

Virtue, Dorren, Lukomski, Judith, *Terapia cu cristale*, București, Editura Livingstone, 2014.

SIGLE

DEX= *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediție revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic, 2016.

MDA= *Mic dicționar academic, A-Me*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010.

SURSE

<https://www.dir.org.ro/cristalele-puterea-uriasa-pe-care-acestea-o-genereaza-uimesc-oamenii-de-stiinta/#>

¹⁷ Hall, Judy, *Cristalele. Cum poți folosi cristalele și energia lor pentru a-ți îmbunătăți viața*, Editura Adevăr Divin, Brașov, 2015:37-38.

I.Boldea, C. Sigmirean, D.-M.Buda

LITERATURE AS MEDIATOR. Intersecting Discourses and Dialogues in a Multicultural World

<https://www.descopera.ro/dnews/8073790-oamenii-de-stiinta-ar-putea-prezice-cutremurele-iata-cum>

<https://www.almeea.ro/cristalele-o-istorie-minunata-de-pe-vremea-atlantidei/>